

SAMMANFATTNING AV MOTTAGEN RESPONS OCH UPPGJORDA BEMÖTANDEN

BEREDNINGSSKEDE, PROGRAM FÖR DELTAGANDE OCH BEDÖMNING

ÅSIKTER

1.1 *Åsikt 1, 20.2.2023* 2

PLANUTKAST

2 UTLÅTANDEN 3

- 2.1 *Räddningsverket i Östra Nyland, 12.3.2024*
- 2.2 *Fingrid, 14.3.2024*
- 2.3 *Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (NTM-centralen), 15.3.2024*
- 2.4 *Lovisa museum, 18.3.2024*
- 2.5 *Nylands förbund, 18.3.2024*
- 2.6 *Kymmedalens Elnät Ab, 15.3.2024*
- 2.7 *Borgå stad, miljöhälsovården, 18.3.2024*
- 2.8 *Borgå museum, 13.3.2024*

3 ÅSIKTER 11

- 3.1 *Åsikt 1, 18.3.2024*
- 3.2 *Åsikt 2, 18.3.2024*

BEREDNINGSSKEDE, PROGRAM FÖR DELTAGANDE OCH BEDÖMNING

Programmet för deltagande och bedömning för ändringen av detaljplan för kvarter 132, 133 och 134 och den nya detaljplanen för Bryggeribackens närområden var framlagt 20.1–20.2.2023. En åsikt inlämnades.

1 ÅSIKTER

1.1 Åsikt 1, 20.2.2023	Bemötande
<p>Det är i princip motiverat att använda de närliggande områdena vid motorvägen för ett solkraftverk. I centrum av Lovisa finns dylikt fritt område i viss mån, men inte ens detta planläggningsområde kan motiveras enbart via petisser och det faktum att motorvägen ligger nära. Områdena är belägna i ådalslandskap, i naturen, i omedelbar närhet av gammal bebyggelse och på ett grundvattenområde som är viktigt för vårt samhälle.</p> <p>De områden som nu tagits upp för planläggning är viktiga för naturens fauna då jordbruksmiljön och den splittrade skogen utgör en grönförbindelse i ost-västlig riktning. Djuren klarar av att gå under motorvägen bland annat under bron över Lovisaån och via underfarterna nära idrottspaviljongen.</p> <p>Vi vill påminna att de faktiska naturskyddsområdena i centrum är mycket små till sin areal. Bryggeribackens naturskyddsområde är 1 hektar stort och Ehrens värds ädelträdslund är likaså mycket liten. Det är motiverat att komplettera dessa med nya, även små, skogsdungar. I tätortsskogsplanen har fågelbiotoper identifierats i området, men närmare naturinventeringar behöver göras.</p> <p>Vi vill också påminna att man behöver se till bullerbekämpningen då man gör ändringar och i den mån det är möjligt minska bullret, eftersom Bryggeribackens naturskyddsområde och de som bor i bostadsfastigheterna vid Bryggeribacken lider av kontinuerlig bullerstörning.</p> <p>Lovisaåns ådal är landskapsmässigt en värdefull helhet. Vi önskar att man till landskapsutredningen fogar illustrationer av solkraftverket från Bryggeribackenfastighetens fönsternivå och från toppen av Bryggeribacksåsen.</p> <p>Vi önskar också att man i planläggningen klart uttrycker rutternas till de olika solkraftverksområdena vid bygg- och underhållsskedet.</p>	<p>Det har gjorts en landskapsutredning om området, där landskapet värderats. I planen beaktas områdets läge inom ett grundvattenområde.</p> <p>Planområdet har minskats i förslagsskedet, och grönförbindelserna bevaras på ett bättre sätt i detta skede än i utkastsskedet.</p> <p>I förslagsskedet har naturutredningen preciserats då det gäller miljön kring Gislomvägen.</p> <p>Riksvägen förvaltas av Närings-, trafik- och miljöcentralen. Eventuella solpaneler kommer att riktas så att eventuell ljudreflektion riktas snett nedåt. På så sätt har solpanelerna sannolikt snarare en bullerdämpande effekt än en bullerförstärkande effekt.</p> <p>Bland planförslagets material har tillagts illustrationer av planområdet.</p> <p>Väg- och körförbindelserna presenteras på plankartan.</p>

Planutkast framlagt 16.2.2024–18.3.2024

Det är också oklart vilket slags byggande planläggningen kan leda till om det visar sig att Skarta Oy drar sig ur projektet.	I planen fastställs användningen av åkerområdet för olika verksamheter med planbestämmelser och -beteckningar.
--	--

PLANUTKAST

Utkastet till ändringen av detaljplan för kvarter 132, 133, 134 och till den nya detaljplanen för Bryggeribackens närområden var framlagt 16.2–18.3.2024, och då begärde man utlåtanden från myndigheter och intressenterna hade möjlighet att framföra åsikter. Det inkom 8 utlåtanden och 1 åsikt.

2 UTLÅTANDEN

2.1 Räddningsverket i Östra Nyland, 12.3.2024	Bemötande
<p>Räddningsverket i Östra Nyland ombads 12.2.2024 ge sitt utlåtande i anknötning till det ovan nämnda projektet. Räddningsmyndigheten tar i sitt utlåtande ställning till planen för projektet med stöd av räddningslagen (379/2011).</p> <ul style="list-style-type: none"> – Det nätverk av servicevägar och vägar för byggnadstiden som planeras för solpanelsfältet bör utnyttjas också för att tillgodose räddningsverkets behov, för att möjliggöra räddningsverksamhet. – Spridningen av eld till området utanför kraftverket och tvärtom måste begränsas. – I fråga om eventuell undervegetation ska man ta hänsyn till att den kan öka risken för brandspridning. Ett icke-brännbart underlag är att föredra. Avlägsnande av brandfarlig undervegetation bör övervägas på ett tillräckligt stort område även runt området för att avvärja risken för terrängbrand. 	<p>Antecknas för kännedom.</p> <p>Undervegetationen kommer att begränsas med slätter för att förhindra brandspridning.</p>
2.2 Fingrid, 14.3.2024	Bemötande
<p>Vi tackar för begäran om utlåtande.</p> <p>Planeringsområdet ligger på området för Fingrid Oyj:s kraftledning på 110 kV Borgå–Abborrfors (2606) enligt bild 1 (bild 1). För Fingrids kraftledning på 110 kV Borgå–Abborrfors (2606) har inlösts inskränkning av nyttjanderätt av fastighet för ett ledningsområde med en bredd på 60 meter (bild 2). Kraftledningsområdet består av en 40 meter bred ledningsgata och av 10 meter breda kantzoner på vardera sida om ledningsgatan. Den södra kraftlinjen har rivits. Gränsen för området med begränsad byggrätt sträcker sig dock fortsättningsvis 27,5 meter söderut från mittlinjen för den nuvarande kraftledningen på 110 kV och 12,5 meter norrut från kraftledningens mittlinje.</p> <p>Markanvändningen i närheten av kraftledningarna begränsas av både kraftledningsområdet och området med begränsad byggrätt. I fråga om nya kraftledningar är dessa i regel lika breda sett från mittlinjen av kraftledningen, men då det gäller gamla ledningar kan området där byggrätten är begränsad vara smalare än ledningsområdet. Fingrid har som långsiktigt mål att uppdatera byggnadsgränserna för alla kraftledningar så att de sträcker sig till yttre kanten av kantzonerna. Det rekommenderas att man i planläggningen håller hela bredden av ledningsgatan reserverad för kraftledningen och att inga byggnadsytor anvisas inom detta område. På så sätt säkerställer man att det ur elsäkerhetsperspektiv finns ett tillräckligt avstånd mellan konstruktioner, byggnader och kraftledningen.</p>	

Syftet med detaljplanen är att undersöka mångsidigare användning av åkerfälten norr om centrum, vilka gränsar till motorvägen. Syftet är också att undersöka hur lämpliga områdena är för produktion av solenergi. Solkraftverken måste placeras utanför ledningsgatorna för de kraftledningar som ingår i stamnätet. Vid placeringen av solkraftverk ska man dessutom vid behov ta hänsyn till kraftledningens område med begränsad byggrätt och riskzonen för det spänningsområde som jordningspotentialen innebär. Staden har i god tid utrett vilka begränsningar kraftledningen innebär för byggandet och begärt ett korsningsutlåtande av Fingrid. Därför upprättade Fingrid ett korsningsutlåtande om det solkraftsområde som ingår i detaljplanen (Max Isaksson 4.2.2022 AE-2606-8-42). I detaljplanebeskrivningen redogörs för de frågor som togs upp i korsningsutlåtandet på ett informativt sätt.

Vi begär att staden ser till att Fingrids kraftledningsområde eller åtminstone området med begränsad byggrätt är beaktat enligt tvärsnittsdata. Enligt vår tolkning verkar den områdesdel som på detaljplanekartan reserverats för ledningen vara över 80 meter bred, men utan lägesbunden information är det svårt att göra en noggrann mätning. På områdesdelen finns det tydligen andra ledningsstrukturer utöver Fingrids kraftledning på 110 kV.

På sida 15 i planbeskrivningen beskrivs kraftledningsområdet. "Servitutsområde som krävs för kraftledningarna" är ingen riktig term, det skulle vara bra att enligt beskrivningen ovan använda termerna kraftledningsområde (eller ledningsområde), kraftledningsgata (eller ledningsgata) och område med begränsad byggrätt (mer information <https://www.fingrid.fi/sv/grid/underhall/underhall-av-kraftledningen/ledningsomrade/>).

Vi påminner om följande omständigheter som utgångspunkt för planeringen, vilka ska tas i beaktande vid planeringen och vid byggande nära kraftledningen:

- Verksamhet inom eller i närheten av kraftledningsområdet får inte stå i strid med elsäkerheten och den får inte äventyra kraftledningens drift och skick.
- I kraftledningsområdet får inte placeras byggnader eller konstruktioner utan särskilt tillstånd.

Dessa konstruktioner eller anordningar får i regel inte vara högre än två meter. Området med begränsad byggrätt gäller för konstruktioner ovan och under jord.

- Kraftledningsområdet lämpar sig inte för lagring eller lastning.
- Parkeringsplatser ska i den mån det är möjligt i första hand placeras utanför ledningsområdet. Tillstånd av Fingrid ska begäras för placering av en parkeringsplats inom kraftledningsområdet. Om Fingrid konstaterar att området är lämpligt för parkering, ska verksamhetsutövaren ingå ett privaträttsligt avtal med Fingrid om parkeringsområdet.
- Inom och i närheten av kraftledningsområdet har markberedning och placering av jordmassor begränsats av säkerhetsskäl.
- Inom kraftledningsgatan får endast planteras träd och buskar med en naturlig höjd på högst 4 meter. Trädens tillväxt ska också begränsas i kantzonerna.
- Marken och träden inom ledningsområdet är markägarnas egendom. Den som äger ledningen har rätt att ha sin kraftledning på området i fråga och har rätt att förvalta och underhålla den.
- Vid planeringen av vägar och gator ska man ta hänsyn till det som tas upp i Trafikverkets anvisning om el- och teleledningar och landsvägar (Sähkö- ja telejohdot ja maantiet, 2018).
- De begränsningar för markanvändningen som kraftledningar innebär behandlas i Fingrids anvisning om beaktande av kraftledningar vid general- och

Plankartan justeras vad gäller beteckningarna för kraftledningsgatan.

Termerna korrigeras i fråga om kraftledningsgatan.

De frågor som ska beaktas antecknas för kännedom.

Planutkast framlagt 16.2.2024–18.3.2024

<p>detaljplanläggning och planering av markanvändning. Denna finska anvisning kan laddas ner från Fingrids webbplats https://www.fingrid.fi/kantaverkko/maankaytto-ja-ymparisto/voimajohtoalueidenhyodyntaminen/ohjeita-kaavoittajalle/</p> <p>I detta detaljplaneutlåtande tas ingen ställning till tekniska lösningar. Om byggande inom eller i närheten av kraftledningsområden ska begäras ett separat korsningsutlåtande från Fingrid, också om byggplanerna förändras eller lösningen specificeras. Vi begär att begäran om utlåtande i första hand lämnas in via webbsidan https://www.fingrid.fi/sv/grid/miljon/tillstand-och-utlatanden eller vid behov per e-post, risteamalausunnot@fingrid.fi.</p>	<p>Antecknas för kännedom.</p>
<p>2.3 Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (NTM-centralen), 15.5.2023</p>	<p>Bemötande</p>
<p>Områdesanvändning För området gäller delgeneralplanen för norra delen av Lovisa och Tessjö i Strömfors (LOTES), Y16. Åkerfälten är anvisade som MA-område och området vid vattentäkten som ET/pv-område. Den skogbevuxna kullen i området har anvisats som naturskyddsområde (SL). Utöver dessa finns det närrekreationskvarter (VL) och skyddsgrönområden (EV) i området. Två stenstolpar har angetts som värdefulla konstruktioner (S).</p> <p>Då det gäller solkraftsfälten strider planlösningen mot den gällande delgeneralplanen. Planen har varit föremål för en generalplaneinriktad granskning (MBL § 42). Då de gäller kulturmiljön och landskapet konstateras det att landskapet förblir öppet. En landskapsutredning (WSP, 21.6.2023) har också gjorts om området, och det är på basis av den som solkraftverksområdena valts. NTM-centralen anser att planlösningen till denna del är motiverad och att de valda platserna stämmer överens med utredningen.</p> <p>Plankarta och -beteckningar Markeringarna på plankartan bör preciseras. Det är svårt att förstå var solkraftsfälten kommer att placeras, eftersom avgränsningen av delområdena ibland överlappar avgränsningen av kraftlinjerna och ibland saknas helt vad gäller kvartersområdenas gränser. Avgränsningen av detaljplaneområdet saknas, vilket också måste åtgärdas. Grundvattenområdet finns inte utmärkt på plankartan med en områdesavgränsning. Saken bör åtgärdas. Bestämmelsen för granodlingsområdet inom ledningsområdet behöver kompletteras genom att fastställa trädbeståndets maximala höjd. Dessutom bör området inte placeras direkt under kraftledningarna. Kraftledningsägarnas synpunkter måste beaktas. UUELY/3257/2024 2/4</p> <p>Trafik Vid beredningen av planen måste särskilt närheten till riksväg 7 beaktas när det gäller trafiken. Planeringen av planområdet får inte försämma riksvägens funktion och säkerhet. Vid planeringen av planområdet måste hänsyn också tas till eventuella trafikprojekt vid riksväg 7. I det planmaterial som nu presenterats saknas en närmare avgränsning av planområdet. Ansvarsområdet för trafik kräver att planområdet ska finnas utanför landsvägsområdet och att riksvägens skyddsområden ska beaktas i avgränsningen. Solpaneler ska placeras i området på ett sådant sätt att de inte har en reflekterande effekt mot riksvägen. Man måste också beakta att trafiken under byggtiden och den senare servicetrafiken måste ordnas via gatunätet.</p>	<p>Beteckningarna på plankartan preciseras vad gäller solpanelsfälten, grundvattenområdesmarkeringen och avgränsningen av planområdet.</p> <p>I och med att planområdet blivit mindre har man avstått från att placera ett granodlingsområde på ledningsgatan.</p> <p>Planområdet sträcker sig utanför landsvägsområdet och i avgränsningen beaktas riksvägens skyddsområden. Solpanelerna installeras så att det inte uppstår någon reflekterande effekt mot riksvägen. Trafiken under byggtiden och den senare servicetrafiken ordnas via gatunätet.</p>

Sulfatjord och förorenad mark

I planmaterialet har man identifierat möjligheten att sulfatjordar förekommer och presenterar förfaringssätt för fall där sådana påträffas. Det finns inte behov för separata planbestämmelser.

Inga utmärkta PIMA-objekt finns inom planområdet, och i närheten av området finns inga kända objekt som skulle påverka det område som planläggs. På grund av detta måste bestämmelsen om förorenad mark strykas från bestämmelserna: "Om man vid byggnadsarbetet upptäcker att marken är förorenad ska Lovisa stads miljövårdsmyndighet och Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland omedelbart underrättas om saken".

Naturvård

I planutkastet beaktas områdets naturvärden rätt väl, till exempel genom de grönskyddsområden som omger MA-1-områdena. Det verkar som om det kommer att finnas tillräckligt med ekologiska korridorer kvar för att tillåta passage av djur. Planutkastets inverkan på naturen kan dock inte bedömas till alla delar mot bakgrund av det material som lagts fram. Av planbeskrivningen framgår inte på vilka områden solkraftspaneler kommer att installeras och i hur stor utsträckning. Det framgår inte av materialet om till exempel träd söder om planområdet behöver huggas ned för att förhindra att panelerna skuggas. I planbeskrivningen måste man precisera vad avgränsningen av luu-området inom ET-området öster om Gisломvågen baserar sig på. Luu-området i fråga saknar planbestämmelser genom vilka man kan trygga de naturvärden som avgränsningen av området baserar sig på. På sida 31 i planbeskrivningen, under *Natur*, finns det hänvisningar till paragrafer i den gamla naturvårdslagen. Den sista meningen i det första stycket måste ändras så att den stämmer överens med den nya naturvårdslagen (9/2023): "I området tillämpas naturvårdslagen (§ 43 mom. 2, § 47)." UUDELY/3257/2024 ¾

Översvämning och dagvatten

Planområdets nordöstra åkerområde ligger delvis inom översvämningsområdet för Lovisaån. Delar och konstruktioner i solcellsenergianordningen som tar skada eller som orsakar skada eller fara om de blir våta ska placeras på en höjd över N2000 +4,1 meter. Det finns inget särskilt behov att fördröja dagvattnet, eftersom havet ligger relativt nära, men det finns skäl att infoga en förpliktelse i planbestämmelserna om hantering av vatten från byggplatser innan de leds till Lovisaån, för att trygga vattenkvaliteten. Detta kan också säkerställas genom att förutsätta en plan för hantering av dagvatten och vatten från byggarbetsplatser vid bygglovsskedet. Risker för förekomst av sura sulfatjordar måste också beaktas vid planeringen av byggandet.

Grundvatten

Planområdet finns inom Bryggeribackens grundvattenområde, ett grundvattenområde av klass 1 som är viktigt för vattenförsörjningen. På planområdet finns en vattentäkt som är i bruk. På grundvattenområden är det inte tillåtet att vidta åtgärder som äventyrar grundvattnets kvalitet eller mängd. Byggnad och annan markanvändning i området kan begränsas av förbudet mot förorening av grundvatten i miljöskyddslagen och bestämmelserna i vattenlagen om tillståndsplikt för projekt.

Öster och väster om den ås som löper genom planområdet i nordsydlig riktning består marken till största delen av lera, under vilken det finns jordskikt som leder vatten bra. På lermarker kan grundvattnet vara artesiskt. Före byggandet måste man på ett tillförlitligt sätt ta reda på grundvattennivån och grundvattentrycket

Bestämmelsen om pima stryks från bestämmelserna.

Materialet har kompletterats för att åskådliggöra placeringen av panelfälten.

Naturinventeringen har preciserats ifråga om miljön kring Gisломvågen, och på basis av detta har luu-beteckningen strukits. Trädbeståndet söder om planområdet bevaras.

Naturvårdsparagrafen under rubriken *Natur* korrigeras så att den stämmer överens med den nya naturvårdslagen (9/2023).

Planområdet har minskats delvis på grund av översvämningsrisken.

I planbestämmelserna tilläggs: *I anknytning till hanteringen av grundvatten måste det upprättas en plan för avledning av släckvatten så att släckvattnet inte orsakar risk för grundvattenförorening.*

I planbestämmelserna tilläggs: *I bygglovsskedet förutsätts en plan för hantering av dagvatten och vatten från byggplatser.*

Och:

Möjligheten att sura sulfatjordar förekommer ska beaktas i planeringen av byggandet.

Planbestämmelserna och planbeskrivningen kompletteras vad gäller fastställande av

<p>samt på lermarkerna också lerskiktets tjocklek. Byggandet eller fundamentet för solpanelerna får inte sträcka sig under grundvattennivån. Lerskiktet får inte spräckas vid byggandet eller grundläggningen. Byggnad, dränering och schaktning måste utföras så att de inte orsakar några förändringar av grundvattenkvaliteten eller grundvattennivåerna. Byggandet får inte orsaka skadligt grundvattenutflöde. I planbeteckningarna måste i anknytning till hanteringen av grundvatten tilläggas en plan för avledning av släckvatten så att det inte orsakar risk för grundvattenförorening.</p> <p>Planbestämmelsen om oljecisterner måste ändras så att eventuella oljecisterner ska placeras i en skyddsbasäng antingen under tak eller inuti en byggnad. Skyddsbasängen ska ha större volym än den eldningsolja som ska lagras. Transformatorer som byggs ska förses med en ho eller en motsvarande konstruktion för oljeuppsamling för att förhindra att olja vid olycksfall rinner ut i marken.</p> <p>Landskap</p> <p>I fråga om landskapet ligger planeringsområdet mellan motorväg och stadsstruktur. Till sin landskapsbild är området grynigt, utöver vilket det också finns landskapskadador. Enligt landskapsutredningen (WSP, 2023) har man lämnat kvar öppna åkerområden i planeringsområdet, vilket bidrar till att bevara områdets särdrag. Avgränsningarna av solpanelsfälten behöver anges på ett tydligare sätt för att det ska vara möjligt att närmare bedöma deras inverkan på landskapets särdrag.</p>	<p>grundvattennivån och byggande som utförs ovanför denna.</p> <p>Bestämmelsen om oljecisterner ändras till: <i>Eventuella oljecisterner ska placeras i en skyddsbasäng antingen under ett skyddstak eller inne i en byggnad. Skyddsbasängen ska ha större volym än den eldningsolja som ska lagras. Transformatorer som byggs ska förses med en ho eller en motsvarande konstruktion för oljeuppsamling för att förhindra att olja vid olycksfall rinner ut i marken.</i></p> <p>Planområdet har minskats delvis på basis av landskapsmässiga faktorer.</p>
<p>2.4 Lovisa museum, 18.3.2024</p> <p>I det förslag till ändring av detaljplan som ni skickat föreslås det att två åkerområden norr om Lovisa centrum ska anvisas område för energiförsörjning. För detta utlåtande har Lovisa stads museum utrett användningen av dessa åkerområden i historiskt kartmaterial och tar ställning till områdets arkeologiska värde på basis av detta material. I detta utlåtande tas ingen ställning till landskapsmässiga värden.</p> <p>Äng på 1600-talet</p> <p>Den första kartan över området är från 1690 (1). Då ägdes området av Degerby gård, vars huvudställe och odlingsmarker låg inom nuvarande stadscentrum. Degerby gårds torpare hade odlat mark vid nuvarande Nystaden och det gamla industriområdet. Den nuvarande åkern på västra sidan om Bryggeribacksåsen består på kartan från 1690 av tre separata ängar: Antby skogsäng, Västerängen och torparens äng. På östra sidan om åsen finns en äng vid namnet "Sly ängen". I norra delen av denna finns små hussymboler, vars tolkning är osäker, eftersom det är väldigt atypiskt att det finns byggnadsbestånd på äng. Vi vet emellertid inte exakt var husen i Degerby fanns innan gården inrättades i början av 1600-talet.</p> <p>Betesmark för fästning på 1700-talet</p> <p>Det finns flera kartor över området från 1700-talet. Till exempel på en karta från 1785 kallas den nuvarande åkern väster om åsen Västra hagen, medan det öster om åsen finns en åker vid namnet Östra hagen och i södra delen av den en åker uppkallad Fortifikationshagen (2). De ifrågavarande åkerområdena har uppenbarligen använts som betesmark för hästarna vid Lovisa fästning och för stadens boskap och/eller för hötäkt. Gränsen för staden Lovisa, som grundades 1745, gick dock på södra sidan om de ifrågavarande åkerområdena. År 1751 grävdes det jordvallar och vallgravar på fästningsarbetsplatsen i norra delen av Lovisa fästning (3). Byggplatsen fanns relativt nära den åker som nu är föremål för en planändring, men i museiverkets avgränsning går gränsen för</p>	<p>Bemötande</p> <p>Antecknas för kännedom. Lovisa museum och Borgå museum genomförde ett gemensamt terrängbesök i maj 2024, inga fynd hittades.</p>

Planutkast framlagt 16.2.2024–18.3.2024

<p>fornlämningsområdet Lovisa landfästning längs södra gränsen för Lovisa travbana, så den nuvarande åkern räknas inte till fornlämningsområdet.</p> <p>Slutsatser I området finns inga kända fornlämningar som skulle förhindra planändringen. I och med kartutredningen blev det klart att det har funnits verksamhet i området under historisk tid, men verksamheten har varit så ringa (ängs- eller betesmark) att det är osannolikt att arkeologiska konstruktioner bevarats där. Med denna information finns det därför inget skäl att kräva en faktisk inventering. Det kunde dock vara intressant för museet att utföra arkeologisk ytplockning på åkern eller använda metalldetektor under övervakning av en arkeolog innan byggplatsen anläggs med beaktande av att området ligger nära fästningen och bosättningen i Degerby.</p> <p>(1) Lantmäteristyrelsens arkiv för renoverade kartor. MHA U Uudistuskartat ja - asiakirjat. B UUDENMAAN LÄÄNI. Pernaja. B36:1/1-8 Antinkylä / Antby; Karta jämte beskrifning öfver Mertlax fjerding, innefattande Antby, Degerby, Fantsnäs, Köpbacka och Räfsby byar (1690-1690). Fil 3. Riksarkivet. Ks. https://astia.narc.fi/uusiastia/viewer/?fileId=4590540056&aineistoid=2529958833</p> <p>(2) Kaupunkikartat (kokoelma). Ijc* Kartor över Lovisa. Loviisa Ijc* 3/- - Geometrisk Charta öfver Lovisa Stads Hustomter, Kryddgårdar och Åkrar samt Intransporterade Hagor med Kjärru upodlingar uti Kymmene härad... (--). Fil 1. Riksarkivet. Se https://astia.narc.fi/uusiastia/viewer/?fileId=6180264031&aineistoid=1655988143</p>	
<p>2.5 Nylands förbund, 18.3.2024</p>	
<p>Nyland har som mål att vara koldioxidneutralt 2030. Generellt sett är främjande av solenergiproduktion värt att understöda och i linje med landskapets mål. Detaljplaneutkastet genomför landskapsplanens allmänna planeringsbestämmelse enligt vilken övergången till ett klimathållbart energisystem ska främjas. I den mer detaljerade planeringen ska man främja produktion av förnybar energi. Vidare ligger planeringsområdet norr och nordväster om Lovisa centrum, i enlighet med de allmänna planbestämmelserna i landskapsplanen i närheten av befintlig samhällsstruktur.</p> <p>I landskapsplanen är planeringsområdet del av ett omfattande område som är viktigt med tanke på kulturmiljön eller landskapsvärden. Området är också i stor utsträckning i den delgeneralplan som styr detaljplanläggningen försett med beteckningen Landskapsmässigt värdefullt åkerområde. I planbestämmelsen för planbeteckningen i delgeneralplanen konstateras: "Värdefullt område på landskapsnivå som med hänsyn till landskapsbilden är viktigt att bevara öppet och i odlingsbruk". Till stöd för planeringen av detaljplanen har det gjorts en landskapsutredning av området. Enligt den finns det redan färdigt element i området som ändrat landskapets karaktär, såsom en motorväg med bullervallar, en kraftledning och ett storhandelsområde. Enligt landskapsutredningen lämpar sig områdena söder om motorvägen för ändringar. I planutkastet har solkraftverksområdena avgränsats till de områden som utredningen konstaterat vara lämpliga. Inga illustrationer ingår i planmaterialet.</p>	<p>Antecknas för kännedom.</p>

Planutkast framlagt 16.2.2024–18.3.2024

<p>Nylands förbund konstaterar att landskapsplanen betonar både vikten av att övergå till ett hållbart energisystem och vikten av att värna om kulturmiljö- och landskapsvärden. Egenskapsbeteckningen för ett område som är viktigt med tanke på kulturmiljön eller landskapsvärden utesluter i sig inte solenergi, men vid utvecklingen av området måste man beakta den på landskapsnivå betydelsefulla kulturmiljöns värden. Genomförande av projekt inom ett landskapsmässigt värdefullt område kräver alltid fallspecifikt övervägande och anpassning till lokala förhållanden.</p> <p>Omständigheter att beakta i fråga om det planutkast som är på remiss är produktionsmålen för förnybar energi och, å andra sidan, solkraftsområdets läge vid motorvägen och i den befintliga stadsstrukturen, landskapsutredningen och dess rekommendationer samt det värdefulla landskapsområdets omfattning och värdefulla särdrag. Utgående från dessa faktorer anser Nylands förbund att solenergiproduktion inom området i fråga inte som helhet märkbart försvagar värdena för området, som i landskapsplanen anvisats som område som är viktigt med tanke på kulturmiljön eller landskapsvärden. Illustrationer eller andra vygranskningar skulle göra det lättare att bättre förstå konsekvenserna för det landskapsmässigt värdefulla landskapsområdet, och det skulle eventuellt vara möjligt att på basis av dessa ytterligare precisera detaljpanelösningen i förslagsskedet och planeringen av hur projektet ska genomföras.</p> <p>I den fortsatta planeringen behöver särskild uppmärksamhet också ägnas åt områdets läge inom grundvattenområde, såsom också konstateras i planbeskrivningen. På grund av det stora antalet anhängiga solenergiprojekt i Lovisa behöver hänsyn också tas till deras eventuella samverkningar.</p> <p>Dessutom behöver beskrivningen av landskapsplanen i planbeskrivningen (avsnitt 3.2) preciseras med att området i landskapsplanen också är anvisat som grundvattenområde och att en förbindelsebana anvisats genom området.</p>	<p>Materialet har kompletterats för att åskådliggöra placeringen av panelfälten.</p> <p>Beskrivningen av landskapsplanen kompletteras i planbeskrivningen.</p>
<p>2.6 Kymmenedalens Elnät Ab, 15.3.2024</p>	
<p>Kymmenedalens Elnät Ab har inget att anmärka på såvida följande villkor beaktas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Beställaren står för kostnaderna vid eventuella ledningsflyttningar som byggandet förorsakar. 2. Tillräckligt mycket utrymme ska reserveras för placeringen av ledningar och anordningar som hör till elnätet. Nuvarande elledning på området beaktas. Nätkarta över ledningar på 20 kV som bilaga. 3. Vår nuvarande kraftcentral vid Bryggeribacken har beaktats med en ET-beteckning i planen. Vi kommer dock eventuellt att behöva bygga ut kraftcentralen för att kunna ansluta de framtida solkraftsobjekten i nätet och för att svara mot framtida mål för kapacitetstillväxt i området. Därför ber vi att ET-området utvidgas norrut från det nuvarande området, ända fram till vägen. I området i fråga finns för närvarande vår frånskiljarstation för luftledningar, som vi kommer att riva om kraftcentralen byggs ut. 	<p>Antecknas för kännedom.</p> <p>ET-området utvidgas norrut för beredskap inför framtida mål för kapacitetstillväxt.</p>
<p>2.7 Borgå stad, miljöhälsovården, 18.3.2024</p>	

<p>Det faktum att planeringsområdet ligger inom ett viktigt grundvattenområde beaktas i stor utsträckning i detaljplaneutkastet. Planbeteckningarna är emellertid ganska allmänna vad gäller grundvattnets mängd och kvalitet. I detaljplanens allmänna bestämmelser bör det läggas till mer detaljer om förebyggande av de risker som identifierats i planbeskrivningen i fråga om olika verksamheter inom grundvattenområdet. Exempel på dessa är beaktande av sulfidhaltig mark vid byggandet och närmare bestämmelser om hanteringen av dagvatten, eftersom åkerområdena är områden med översvämningsrisk. I planbeskrivningen nämns det också att solkraftverken kommer att omhägnas av säkerhetsskäl, och detta kunde också krävas i planbestämmelserna.</p>	<p>Dagvatten- och grundvattenbestämmelserna granskas (punkt 2.3). Avgränsningen av solkraftverksområdet har ändrats i förslagskedet, och området sträcker sig inte nära Lovisaån eller översvämningsriskområdet.</p> <p>I planbestämmelserna läggs till ett omnämnande om omhägning.</p>
<p>2.8 Borgå museum, 13.3.2024</p>	
<p>Planområdet ligger norr och nordväst om Lovisa centrum i stadsdelarna Östertull och Nystaden, väster och öster om Bryggeribacken. Området avgränsas i öster av Lovisaån och travbanan, i söder av bebyggelsen i Nystaden och Gamla industriområdet och i norr av motorvägen. Syftet med detaljplanen är att undersöka om de åkerområden som gränsar mot motorvägen lämpar sig för solenergiproduktion.</p> <p>Detaljplaneområdet består till stor del av gammal åker. I området finns två vattentäcksbyggnader och en byggnad som ägs av ett religiöst samfund och som färdigställdes 2007. Planområdet är en del av det på landskapsnivå betydande kulturlandskapet vid Lovisaån och Lovisaåsen. Åkerområdena har anvisats MA-beteckning i områdets delgeneralplan, landskapsmässigt värdefullt åkerområde som med hänsyn till landskapsbilden är viktigt att bevara öppet och i odlingsbruk. För detaljplanen har gjorts en landskapsutredning. Motorvägen har förändrat karaktären på kulturlandskapet i området. De långa utsikterna från norr mot staden avbryts av väg och bullervallar. Också storhandelsområdet intill motorvägen utgör en landskapsstörning. I känslighetsgranskningen indelades åkerområdena söder om motorvägen i zoner enligt tolerans för ändringar i landskapet. I utredningen beskrivs solpaneler som låga konstruktioner med betydelse för landskapet i närområdena snarare än i fjärrlandskapet. Enligt utredningen lämpar sig verksamheten bäst inom det västra planområdet intill storhandelsbyggnaderna, för där finns redan flera landskapsstörningar. Enligt utredningen lämpar sig också åkerområdena i östra kanten för ändringar.</p> <p>Placeringen av solenergiparken på åkerområdena behöver märkas ut noggrannare på plankartan. Utan en noggrann områdesavgränsning är det svårt att ta ställning till vilken inverkan parken har på kulturlandskapet. Allmänt sett anser Borgå museum att landskapet i det västra området tål bättre en solenergipark än den östra delen, där det i enlighet med landskapsutredningen öppnar sig en betydelsefull vy över åkern mot staden. För att landskapet ska kunna bevaras öppet behöver en maximal höjd för träden fastställas för granodlingsområdet.</p> <p>Borgå museum anser att det i princip inte är nödvändigt att göra en omfattande arkeologisk inventering i planområdet. Området vid Lovisaån består av ganska låglänt terräng och har under lång tid funnits under vatten. I och för sig kan det ha funnits konstruktioner också i strandvattnen, men det är svårt att hitta sådana genom inventering. Åkern på västra sidan av kullen består av högre terräng som</p>	<p>Avgränsningen av solenergiparken läggs till på planområdet.</p> <p>Man avstår från användningen av marken för solkraftverk i den östra delen. Området förblir i odlingsbruk.</p>

Planutkast framlagt 16.2.2024–18.3.2024

användes för odling under 1900-talet. På Bryggeribacken har marken formats på grund av marktäkt och byggandet av järnvägen.

Lovisa museum upptäckte dock att det på den nuvarande åkern i planområdet fanns en byggnad utmärkt på en karta från 1600-talet. Det kan hända att åkerodlingen har förstört alla lämningar från bosättningen, men det är inte säkert. Ibland bevaras konstruktioner, jordskikt och fynd under jordbearbetningsskiktet på en åker. Som en del av utredningarna för planen kunde man besöka åkern för att försöka lokalisera bosättningsplatsen under en tid då åkern ligger i träde eller då jorden nyss bearbetats. Museet kunde eventuellt utföra en utredning under våren, om åkern inte odlas.

Lovisa museum och Borgå museum genomförde ett gemensamt terrängbesök i maj 2024, inga fynd hittades. (punkt 2.4)

3 ÅSIKTER

3.1 Åsikt 1, 18.3.2023	Bemötande
<p>Vår åsikt gäller endast vårt närområde, vårt eget landskap. Området är ådalslandskap och vår lokala natur. Bryggeribacken utgör gammal bosättning. Alla våra byggnader, träd och åkrar är gamla.</p> <p>I Bryggeribackens kvarter har under de senaste 120 åren uppförts en (1) nybyggnad. I den gamla bosättningens omedelbara närhet på Bryggeribacken har inrättats ett litet naturskyddsområde på en (1) hektar. Lovisas äldsta tallar blev skyddade i och med det, när Finland fyllde 100 år.</p> <p>Vår åsformation förser fortsättningsvis Lovisaborna med 2/3 av deras hushållsvatten. Skyddandet av detta får inte heller förbises vid planeringen av Bryggeribackens område.</p> <p>Som kompletterande material till planutkastet har producerats en landskapsutredning och en naturinventering. Hittills har det i dessa utredningar kommit fram natur- och landskapsvärden som är bekanta för oss som bor på Bryggeribacken.</p> <p>De områden som tagits upp för planläggning är viktiga för naturens fauna som övergångsområden mellan stads-, landsbygds- och jordbruksmiljö, så kallade övergångszoner. Precis därför är de värdefulla, inte värdelösa.</p> <p>Den splittrade skogen fungerar i detta område som pärlor på ett band, en grönförbindelse i ost-västlig riktning. Djuren klarar någorlunda av att gå under motorvägen bland annat under bron över Lovisaån och via underfarterna nära idrottspaviljongen. Det behövs inte fler stängsel eller ett inhägnat solkraftverksområde för att avbryta dessa sköra grönförbindelser i denna miljö på östra sidan om åsen.</p> <p>Vi vill vidare påminna att alla faktiska naturskyddsområden i centrum är mycket små till sin areal. Bryggeribackens naturskyddsområde är 1 hektar stort och Ehrensvärds ädelträdslund är likaså mycket liten. Det skulle vara ytterst motiverat att komplettera dessa med nya, även små, skyddade skogsdungar. I den tätortskogsplan som varit på remiss för kommentarer och som nu ligger i något slags stand-by-läge har man identifierat fågelbiotoper också inom detta planläggningsområde, och det skulle vara önskvärt och på sin plats med närmare naturutredningar.</p> <p>Lovisaåns ådal är landskapsmässigt en värdefull helhet. I landskapsutredningen konstateras det att man redan förlorat vyerna över åkrarna längs dalen. Detta stämmer nog inte. Från fastigheterna och naturskyddsområdet på Bryggeribacken kan man njuta av ådalens åkerlandskap på daglig basis, och vi vill att det också förblir så.</p> <p>Den avvikande mening som Onerva Arlin hade lämnat in inför näringslivs- och infrastruktur nämndens sammanträde 25.1.2024, § 13, är något som vi till stor del kan instämma i. Det är onödigt att ingripa med planändring åtminstone i åkerområdet öster om åsformationen. Det går också lätt att helt utesluta området från denna detaljplaneändring.</p>	<p>Bestämmelserna för att skydda grundvattnet har preciserats ytterligare.</p> <p>Planområdet har minskats i förslagsskedet, och grönförbindelserna bevaras på ett bättre sätt i detta skede än i utkastskedet.</p> <p>Det har gjorts en naturinventering av området, vilken kompletterats vad gäller vägrenarna vid Gislomvägen. Planbeteckningarna har kompletterats utifrån dessa.</p>

<p>Åkerområdet mellan motorvägen och travbanan har redan planlagts som en del av detaljplanen för Hagalund, och ur Lovisaperspektiv är denna plan mycket ny. Landskapets värden har inte under denna tid förändrats åt något håll.</p> <p>Platsen för vårt vattenverk och skyddsområdena för grundvattnet måste också tas på allvar.</p> <p>Planutkastet motiveras med ett behov att täta samhällsstrukturen. Vad finns det för behov för det?</p> <p>I vår tidigare åsikt framförde vi en önskan till planläggningen gällande bullerbekämpning, men till den saken medförde planläggningsutkastet ingen förbättring. Bryggeribackens naturskyddsområde och de som bor i bostadsfastigheterna vid Bryggeribacken lider av kontinuerlig bullerstörning. Bullret sprider sig ända till Kapellparken.</p>	<p>Strävan är att placera solkraftverk i närheten av tätorter och också nära kraftledning.</p> <p>Bullerproblemet har identifierats. Motorvägen förvaltas av Närings-, trafik- och miljöcentralen, och i planen är det inte möjligt att föreslå åtgärder för säkerhetszonen vid riksvägen. Eventuella solpaneler kommer att riktas så att de reflekterar ljud neråt. Detta kan ha en bullerbekämpande effekt, även om bullret troligtvis huvudsakligen kommer att spridas över dem mot staden.</p>
<p>3.2 Åsikt 2</p>	<p>Bemötande</p>
<p>En-3-beteckningen måste strykas från åkerområdet mellan Bryggeribacksåsen och Lovisaån.</p> <p>Föreningen anser att det inte är önskvärt att installera solpaneler på detta åkerområde.</p> <p>Motorvägen kapar av det landskapsmässigt värdefulla åkerområdet, men det har fortfarande en stor betydelse för Lovisa. Vid den aktuella åkern saknas en del av bullerväggelementen och för förbipasserande öppnas för en kort stund en vy mot staden, travpaviljongen, kyrkan och en del av Lovisas silhuett.</p> <p>Ett solpanelsfält skulle störa denna vy och upptäckten av den gamla småstaden. Då bullerbekämpningen för motorvägen kompletteras hoppas vi att det genomförs med genomskinliga lösningar på sträckan mellan Bryggeribacksåsen och Lovisaån.</p> <p>Dessutom skulle grönförbindelsen i ost-västlig riktning söder om motorvägen bli smalare för de många däggdjuren, särskilt om panelfältet hägnas in.</p>	<p>Planområdet har minskats delvis på basis av landskapsmässiga faktorer.</p> <p>Solkraftverket måste hängas in av säkerhetsskäl. Det är möjligt att gå runt området. Också mellan motorvägen och solkraftverket kommer det att finnas en bred förbindelse.</p>